

LEKCIJA: USTVARJALNO POUČEVANJE – USTVARJALNOST

Avtorji: Zavod Risa

Okvir kompetenc EntreComp: Ustvarjalnost

Ta učna ura pomaga razvijati ustvarjalnost in spodbuja literarno ustvarjalnost.

Uvod

Pri poučevanju ustvarjalnosti je osnovna vrednostna usmeritev zavzemanje za razvijanje ustvarjalnega duha in inovativnih sposobnosti ljudi. Bistvo je osredotočanje na raziskovanje in reševanje problema, kako razvijati inovativno zavest, inovativni duh in inovativne sposobnosti srednješolcev na področju osnovnega izobraževanja.

Enostavno je reči: "Bodite ustvarjalni" ...bodite inovativni!" Toda kako to storiti?

Inovativnost in ustvarjalnost lahko pri dijakih spodbujamo tako, da spremenimo njihov pogled na to, kaj pomeni biti ustvarjalen. O ustvarjalnosti lahko razmišljamo kot o umetnosti, o ustvarjalnosti pa kot o reševanju problemov. Koren besede ustvarjalnost je ustvarjati. Gre za povezovanje idej na različne načine, da bi ustvarili nekaj novega.

To je lahko ustvarjanje nečesa novega za nas osebno ali nečesa novega, česar svet še ni videl.

V umetnosti rešujemo probleme: kako lahko povežemo ideje in ustvarimo nov preobrat pri likovni nalogi, plesu, dramski uprizoritvi ali ustvarjalnem pisanju? Veliko ustvarjalnosti uporabljamo tudi pri reševanju izzivov v vsakdanjem življenju. Pravzaprav veliko ustvarjalnosti uporabljamo pri socialno-čustvenem učenju.

Tukaj so trije načini, kako gresta ustvarjalnost in socialno-čustveno učenje z roko v roki:

- Samoupravljanje vključuje sposobnost obvladovanja čustev. Ko je težko, moramo včasih najti nove načine za obvladovanje čustev. (Namesto da jih skrivamo pred svetom.)
- Samozavedanje je sposobnost razumevanja svojih čustev, misli in vrednot.

Povezovanje naših čustev, vrednot, misli in izkušenj je natanko to, kar počnemo, ko smo ustvarjalni in povezujemo nove zamisli in izkušnje na načine, ki si jih prej nismo zamislili.

- Spretnosti na področju odnosov so sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja zdravih odnosov.

Odnosi zahtevajo delo - še posebej takrat, ko imate različna stališča o stvareh, ki so za vas pomembna. Biti moramo ustvarjalni pri reševanju težav in konstruktivnem reševanju sporov.

Z zabavno učno uro ustvarjalnosti lahko pomagamo pri učenju inovativnosti in pripravi učencev na neznane vsakodnevne situacije.

O ustvarjalnosti razmišljamo na naslednji način:

- Ustvarjalnost je ustvarjanje / izdelovanje novih stvari.
- Ustvarjalni smo, ko vsak dan rešujemo probleme.
- Ves čas iščemo rešitve za ovire. Kaj naredite, ko...
- Vas v življenju doleti pandemija in imate novo normalno situacijo?
- Se stvari nenehno spreminjajo med poučevanjem v razredu, (fizično) oddaljenostjo in spletnim učenjem na daljavo?
- Izgubite službo in morate ugotoviti, kako se preživljati?
- Je svet nepravičen in morate spremeniti sistem?
- Morate narediti projekt v razredu in učitelj vam reče, da si morate izmisliti izvirno idejo.

Obstaja več pogojev za spodbujanje literarne ustvarjalnosti. Eden od pogojev je sistematično večmesečno delo, drugi pa pogoj pa so spodbudne splošne razmere, motivacija in zanimanje učencev, ustvarjalen učitelj, dovolj časa in prostora ter odprtost in sproščeni odnosi. Z učno uro ustvarjalnosti lahko izboljšamo in spodbudimo višje ravni znanja (sinteza-sestavljanje, združevanje bistvenega v novo celoto, vrednotenje-prepoznavanje, ugotavljanje kakovosti, vrednosti, pomena, kvalitete nečesa).

Bibliografija in spletni viri

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Creativity in Education: Teaching for Creativity Development, Danielle E. Kaplan, Psychology Vol.10 No.2, February 1, 2019, DOI: 10.4236/psych.2019.102012

Creativity and Education, Robina Shaheen, Creative Education Vol.1 No.3, December 27, 2010, DOI: 10.4236/ce.2010.13026

Advances in Creative Education, The Editorial Board of Academic Archives Scientific Research Publishing, June 8, 2022

Creativity in the classroom (in 5 minutes or less!), Catherine Thimmesch, TEDxUniversityofStThomas, <https://www.youtube.com/watch?v=nASvlgSOCxw>

Purpose and recipients

Creativity encourages the ability to think divergently - open-mindedly. With open thinking we achieve (according to Guilford) fluency of language - we are more fluent in words and ideas and in expression - we can communicate more easily and come up with new ideas; we are more flexible - we are more adaptable and spontaneous; we are more original - we can come up with original solutions, we can be more humorous; and we can articulate our ideas and thoughts better.

The Learning Unit aims to teach future students innovation and creativity by explicitly giving students a process and fostering a growth mindset.

Learning Unit is useful for several teaching environments (VET; professional training, public schools, a special education programme, life-long learning, learning for adults with intellectual disabilities). Learning Unit is aimed at different grade levels, but it is the teacher who adapts the work to the target group.

Namen

Ustvarjalnost spodbuja sposobnost divergentnega - odprtega razmišljanja. Z odprtim razmišljanjem dosežemo (po Guilfordu) tekoče znanje jezika - bolj tekoče uporabljamo besede in ideje ter izražanje - lažje komuniciramo in prihajamo do novih idej;

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

- smo fleksibilni/prožnejši - bolj prilagodljivi in spontani; smo izvirnejši - lahko pridemo do izvirnih rešitev, lahko smo bolj humorni; in lahko bolje izražamo svoje ideje in misli.

Cilj učne enote je naučiti bodoče učence/študente/ inovativnosti in ustvarjalnosti z izrecnim podajanjem procesa in spodbujanjem miselne/mentalne/ rasti.

Učna enota je uporabna za več učnih okolij (poklicno izobraževanje in usposabljanje; strokovno usposabljanje, javne šole, posebni izobraževalni program, vseživljenjsko učenje, učenje za odrasle z motnjami v duševnem razvoju). Učna enota je namenjena različnim razredom, vendar je učitelj tisti, ki delo prilagodi ciljni skupini.

Učni rezultati

Učenci razvijajo vse štiri dejavnike divergentnega razmišljanja.

Učenci razvijajo bogatejši besedni zaklad. Razvijajo intelektualne lastnosti: igranje s pojmi, branje, razumevanje, rekonstrukcijo/obnova/, improvizacijo, spraševanje,

samostojnost, razmišljanje, sposobnost izvirnega kombiniranja besed. V praksi ugotavljamo, da učenci razvijajo tudi osebne lastnosti: vztrajnost, vedrino, humor, družabnost, samostojnost, strpnost, navdušenje, radovednost itd.

Učenci/študenti razvijajo tekoče branje, bralno razumevanje, zmožnost kritičnega branja, odzivanja na besedila in tvorjenja besedil.

Opis poučevanja in učnih aktivnosti

Učni mediator predstavi splošno idejo ustvarjalnega mišljenja in poudari, zakaj je ustvarjalnost pomembna v vsakem poklicu in vsakdanjem življenju.

Učence motiviramo in pripravimo na izvirno razmišljanje, ki je proces, za katerega je potrebno veliko spodbujanja in sproščeno vzdušje, da lahko učenci dosežejo miselni tok za ustvarjanje. Pomembno je, da ustvarjalnega in izvirnega dela učencev ne ocenjujemo ali pretirano usmerjamo. Na spletni strani prepuščamo/pustimo/ učencem, da sami iščejo in

najdejo sporočilo pouka/učne ure/. Spodbujamo sposobnost doživljanja, interpretacije in razumevanja besedila.

Učenci se nato vključijo v praksično dejavnost:

"Ustvari zgodbo": učenci preizkusijo in izkusijo, kako ustvariti dobro zgodbo z nenačrtovanimi preobrat.

Dodatni viri

Pri oblikovanju učne enote, ki je osredotočena na spodbujanje literarne ustvarjalnosti in je namenjena zagotavljanju praktičnih smernic za učitelje, je lahko zelo koristno uporabiti videoposnetke, ki prikazujejo uporabo v resničnem svetu in praktične pristope. Tukaj je nekaj priporočenih videoposnetkov, ki ponujajo praktičen vpogled v poučevanje ustvarjalnosti na področju bralne pismenosti:

- **TED - "The Benefits of a Bilingual Brain"**

TED-Ed - "The Benefits of a Bilingual Brain"

Link: The Benefits of a Bilingual Brain,

<https://www.youtube.com/watch?v=MMmOLN5zBLY>

Opis: Ta video TED-Ed obravnava kognitivne prednosti dvojezičnosti in kako lahko ta poveča ustvarjalnost in miselno fleksibilnost/ prilagodljivost/, kar se lahko uporabi pri učenju jezika in pismenosti.

- **Edutopia - "Ustvarjalnost v razredu"**

TeachingChannel - "Uporaba ustvarjalnih nalog za poučevanje branja"

Povezava: Ustvarjalnost v razredu, <https://www.youtube.com/watch?v=iG9CE55wbtY>

Opis: Edutopijin video ponuja praktične nasvete in primere, kako lahko učitelji ustvarjalnost vključijo v vsakodnevno poučevanje, vključno s strategijami, ki se uporabljajo pri bralni pismenosti.

Povezava: Uporaba ustvarjalnih nalog za poučevanje branja,
https://www.youtube.com/watch?v=LLH_eEMo94o

- **Zbirka orodij za učitelje - "Poučevanje bralnih strategij s pomočjo ustvarjalnih umetnosti"**

Opis: V okviru projekta Creative Reading (Umetnost branja) je mogoče uporabiti tudi metode za ustvarjanje besedil: Ta videoposnetek prikazuje, kako lahko učitelji z uporabo ustvarjalnih nalog izboljšajo bralno razumevanje in pismenost, tako da učence vključijo v domiselne in umetniške dejavnosti.

Povezava: Poučevanje bralnih strategij s pomočjo ustvarjalnih umetnosti,
https://www.youtube.com/watch?v=l_yuL_3ajkw

- **Bralne rakete - "Povezovanje ustvarjalnosti in pismenosti"**

Opis: V videoposnetku je predstavljeno, kako lahko učitelji uporabljajo ustvarjalne umetnosti, kot sta drama in pripovedovanje zgodb, za izboljšanje bralnih strategij in razvoja pismenosti v razredu.

Povezava: Povezovanje ustvarjalnosti in pismenosti,
<https://www.youtube.com/watch?v=pleFBAAv6hY>

Opis: V tem videoposnetku strokovnjaki razpravljajo o tem, kako sta ustvarjalnost in pismenost medsebojno povezani, ter podajo vpogled v spodbujanje ustvarjalnosti v okviru branja in jezikovne umetnosti.

Ti videoposnetki ponujajo praktične primere in strategije za vključevanje ustvarjalnosti v poučevanje bralne pismenosti, s čimer lahko učitelji učinkovito spodbujajo in negujejo literarno ustvarjalnost pri svojih učencih.

Trajanje: 1 ura

Stopnja usposobljenosti

Level 2	Basic factual knowledge of a field of work or study	basic cognitive and practical skills required to use relevant information in order to carry out tasks and to solve routine problems using simple rules and tools	work or study under supervision with some autonomy	(UK) GCSE Grades D-G, RQF Level 1 Scottish Intermediate 1 ; ^[2] (Finland) Lower secondary school
---------	---	--	--	---

— Level 1 - learning outcomes

Knowledge	Skills	Responsibility and autonomy
Basic general knowledge	Basic skills required to carry out simple tasks	Work or study under direct supervision in a structured context

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

**Co-funded by
the European Union**

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.